



Kleine gids voor onderling pastoraat



Protestantse
Kerk

Vindplaats van
geloof, hoop en liefde |

Meeleven met elkaar is kostbaar. Meeleven hoort bij het hart van de kerk: omzien naar elkaar vanuit geloof, hoop en liefde. In de kerk noemen we dat onderling pastoraat. Meeleven is een gave en een opgave van de gemeenteleden. Wat gemeenteleden op dat gebied allemaal doen, wordt echter niet altijd (h)erkend als pastoraat. Deze Kleine gids helpt om daar oog voor te hebben en om nieuwe mogelijkheden te ontdekken. Vanuit de gedachte: kijk eens wat er allemaal al gebeurt! Om dat te zien, wijst de gids drie routes om met elkaar de weg van meeleven te gaan.

Route 1: Rondkijken met een andere bril

Meeleven met elkaar wordt niet altijd gezien als pastoraat. Maar als je goed kijkt, zie je bij het onderlinge meeleven de vier facetten die horen bij pastoraat: Aandachtig, Betrokken, in Christus en Duurzaam. Het ABCD van 'ik leef met je mee'. Om dat helder in beeld te krijgen, moet je meeleven vanuit verschillende invalshoeken bezien, bij wijze van spreken met een multifocale bril.

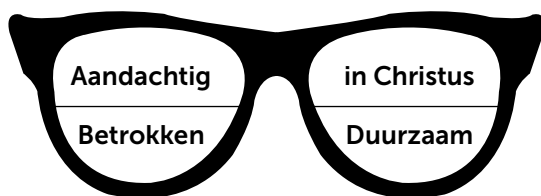
Wat bij meeleven het eerst opvalt, is de persoonlijke, **Aandachtige houding**, gericht op de ander. Die aandachtige houding maakt dat mensen vertrouwelijke

onderwerpen kunnen delen met elkaar. In een pioniersplek noemden ze dat 'aandachtschenkerij'.

Bij de tweede invalshoek valt de **Betrokkenheid** op. Je geeft aandacht omdat je elkaar kent van andere ontmoetingen, zoals een kerkdienst of een buurtactiviteit. Samen maak je deel uit van een breder netwerk. Je vormt met elkaar een gemeenschap. Je bent dan ook betrokken op mensen die je misschien zelf niet zou uitkiezen.

Bij nader inzien is de christelijke inspiratie de beweegreden om anderen aandacht en zorg te geven. **In Christus** zien we de ander als onze naaste. We worden innerlijk geraakt door de situatie van de ander. Barmhartigheid noemt de Bijbel dat. Je kunt het ook 'warmhartigheid' noemen. In het contact geven we uiting aan ons geloof: met woorden, met handen en voeten, door gebed of met tekenen van meeleven.

De vierde invalshoek laat zien dat meeleven **Duurzaam** is. In de loop van de tijd groeit er een band tussen mensen. Dat vraagt trouw. Ook de beleving speelt een rol: een echte ontmoeting kan veel indruk maken en nog lang doorwerken, ook als het contact eenmalig is.



Route 2: Rondwandelingen door vormen van onderling pastoraat

Meeleven met elkaar kan op meer manieren vorm krijgen dan een traditionele kerk doet vermoeden.

Daarvoor moet je als kerk wel oog hebben voor de omgeving: wat is de plaats van de kerk in het dorp, de buurt of de stad?

Bij route 2 maken we als het ware vier rondwandelingen in het gebied van onderling meeleven. Variërend van binnenkerkelijk tot op de samenleving gericht. De kring van meeleven wordt steeds wijder getrokken.



1. De kern is altijd de ontmoeting met de ander. Het meeleven met elkaar door gemeenteleden is de basis van alle pastorale zorg in en rond de kerkgemeente. Die zorg krijgt gestalte in het alledaagse leven, zoals op straat, tijdens het winkelen en op het schoolplein. In de vorm van een gesprek, via WhatsApp, videobellen, elkaar helpen (koken voor elkaar), of een teken van meeleven (een kaart, bloemen brengen).
2. De tweede mogelijkheid kiest als uitgangspunt het meeleven met elkaar in samenkomsten die door of namens de kerkenraad worden georganiseerd. We denken aan lotgenotengroepen, gespreksgroepen, de 'heilige koffie' na de kerkdienst, samen bidden in de gemeentegroeigroep, ervaringen delen op een pelgrimstocht, verwondering delen tijdens een museumbezoek, samen zijn tijdens een maaltijd, een bezinningsmoment bij een vergadering of even napraten na de schoonmaak van de kerk.
3. Gastvrij is de kerk door uitnodigend te zijn voor de mensen in de buurt. Je laat merken dat anderen welkom zijn door je kerkgebouw of de ruimte daaromheen open te stellen. Dat kan zijn voor een tentoonstelling in de kerk, kerk-en-schooldiensten, een theetuin, ruimte om een kaarsje te branden. Wees er als gemeenteleden zelf bij en kijk en luister goed welk meeleven op prijs wordt gesteld.
4. Vanuit de kerk kun je ook de samenwerking zoeken met andere organisaties. Om samen het welzijn in dorp, stad of regio te bevorderen. Je geeft de naastenliefde handen en voeten door als vrijwilliger mee te helpen in een instelling zoals een verpleeghuis, daklozenopvang of gevangenis. Je kunt als kerk ook samenwerken met organisaties op het gebied van cultuur (concert), herdenken (4 mei), onderwijs (kinderopvang) of zorg (WMO, duurzaamheid). Het diaconale of missionaire karakter van zulke activiteiten biedt ruimte voor contacten met meeleef-kwaliteit: boeiende gesprekken over zingeving, indringende ontmoetingen met mensen in de marge.

Route 3: Een meeleef-klimaat kweken

Meeleven met elkaar bloeit op in een goed meeleef-klimaat (pastoraal klimaat). Dat meeleef-klimaat kun je als kerkenraad of taakgroep bevorderen via de communicatie: meeleven door meedelen. Vijf werkwoorden zijn van belang.

Waarderen ziet wat gemeenteleden al doen, benoemt dat en toont erkentelijkheid. En dankt God daarvoor als de gever van de gaven.

Verbeelden biedt mensen de ruimte om hun verlangen naar en droom van de toekomst te delen. Wat kan er meer en wat kan er beter?

Ondersteunen van wat er is helpt om oog te krijgen voor de verschillende manieren waarop meeleven vorm kan krijgen. Informeren, aanmoedigen, toerusten, voorbeelden geven en een voorbeeld zijn laten duizend bloemen bloeien.

Faciliteren kan nodig zijn als bepaalde voorwaarden voor het onderlinge meeleven ontbreken: geld, media, een duidelijke organisatie.

Verbinden motiveert gemeenteleden om het samen te doen. In een samenkomst beloven ze het mee-leef-klimaat te bevorderen en vieren ze dat met elkaar. 'Wij verbinden ons aan...'

Deze gids wijst routes. Het gaat erom met elkaar op weg te gaan naar een bredere kijk op onderling meeleven en een veelkleurige praktijk die past bij de eigen kerkgemeente en haar omgeving. Een goede reis!

Meer handreikingen op het gebied van pastoraat, waaronder de (grote) Gids voor onderling pastoraat, vindt u op protestantsekerk.nl/pastoraat.

Dienstenorganisatie Protestantse Kerk

Joseph Haydnlaan 2a, Postbus 8504, 3503 RM Utrecht

Telefoon: (030) 880 18 80, E-mail: info@protestantsekerk.nl

